

Z cizích revuí.

PEŠADISKOARTILERISKI GLASNIK 1934, svazek IV.

Čtvrtý svazek loňského ročníku je prvním číslem, které bylo vydáno po smrti tragicky zesnulého rytířského krále Alexandra I. Sjedinitele. I ten, kdo nezná jazyka a nemůže tudíž porozumět slovům nekrologu, jakoby plácem přerývaným, pozná na první pohled, jen když se letmo probírá tímto svazkem, co znamenaly jméno, život a práce panovníka po prvé v dějinách sjednocené Jugoslavie pro důstojnický sbor jeho armády. Redakce „PAG.“ dovedla totiž již vnější úpravou vyslovit za všechny své spolupracovníky, odběratele a čtenáře, za velitelský sbor pěchotního a dělostřeleckého učiliště plně hloubku smutku srdce, rozjítřeného marseilleským atentátem. Velmi dobrá fotografie krále Alexandra v uniformě jugoslávského generála je v IV. svazku reprodukována dvakrát; jednou na tuhém kartonu připojeném k číslu jako volná příloha, po druhé je vevázána na počátku textové části. Za nekrologem, jímž se redakce jednak loučí s vrchním velitelem armády, jednak slibuje za celý důstojnický sbor pěchoty a dělostřelectva usilovat o splnění odkazu umírajícího krále a střežit jednotu a celistvost Jugoslavie tak, aby se nikdo neodvážil jí dotknout, jako další část úvodu následuje holdovací projev a slib věrnosti mladičkému králi Petru II. Karađorđevići, jehož obrázek v stejnokroji sokola království Jugoslavie předchází řádky slibu, dýšící oddaností a naplněné věrností dynastií, vlastní a tradičním úkolům obrany země. Nikdy snad nezněla historická slova „Král je mrtev, ať žije král!“, v tomto případě slova, jimiž počínají a končí úvodní články tohoto čísla, „Pao je kralj... živeo kralj!“, tak dojímavě jako právě zde, kde stránky lemované smuteční černí vystřídávají tři stránky vroubené trikolorou, aby se opět další text příspěvků ostatních v celém čísle pohroužil v smuteční rámec. Armáda jugoslávská dobře cítí, jakého vůdce v kumanovském vítězi a v státníku sjednocené země ztratila, a proto chápeme, že její bol jen stěží přebolí.

Mjr. franc. arm. G. Paillet: Daleké střelby těžkých kulometů.

Burmanův doslovný překlad rozsáhlé studie francouzského autora, jenž se snaží svým kompromisním návrhem uspokojit dvě odlišná stanoviska: taktiků-teoretiků, požadujících daleké palby na jednotkách těžkých kulometů co nejvíce a nejčastěji, a praktiků, odmítajících je zásadně jako neúčinné. Autor proto na jednotlivých příkladech dokazuje, že tyto palby mají být zásadně úkoly vedlejšími, že však je není třeba a priori odmítat a neprovádět za výhodných technických a taktických podmínek.

Kpt. děl. I. tř. Miho M. Bajd: O vnitřní službě v základní dělostřelecké jednotce.

Úvaha, velmi obsáhlá rozsahem i obsahem a pozoruhodná zvláště tím, že je souhrnem názorů, ba jakýmsi kredem důstojníka bez válečných zkušeností, který jen na základě mírové empirie zaujímá stanovisko, často i na jugoslávské poměry velmi sverázné, a řeší tímto způsobem denní otázky a problémy celé vnitřní služby u baterie. Poněvadž se v jugoslávských revuích a časopisech jen zřídka objevují mínění důstojníků, kteří absolvovali vojenskou akademii již v době po světové válce, a to spíše v otázkách technických nežli o tématech taktických a všeobecných, zaznamenávám i z tohoto důvodu obsírněji tento článek. Již úvod čtenáře zaujme; stavitele a inženýry stavějící nějakou budovu, anebo zjišťující nedostatky hotového již objektu, počínají obojí své dílo od základů a jim ovšem věnují největší pozornost. Stejně lékař vyšetřující nemocného usiluje objevit základ, příčinu choroby. Podobně pracují i strojní inženýři, chemikové a ostatní, každý v svém oboru. „My vojáci máme také budovy, kasárny, stáje, skladiště, máme zbraně, nářadí, materiál, máme dopravní

prostředky. To vše máme na starosti, ale nejsme inženýři. Pečujeme o živé lidi a o živá zvířata, ale nejsme lékaři. Všechny tyto prostředky jsou nám dány k ruce pro nejdůležitější naši činnost v době míru, pro výchovu synů národa v nepřemožitelné bojovníky na obranu krále a vlasti." Důstojníci se na tento úkol připravují soustavným školením a pak hlavně celodenní a každodenní prací v setnině.

Život v kasárnách je upraven Služebním řádem (díl I—IV). Předpis může však dát jen všeobecný návod, rámec, jeho výplň musí vytvořit lidé, řízení svými veliteli. Konečný cíl — dokonalá příprava na vítěznou obranu — určuje cesty k němu. Ježto je tento cíl ideálem, musí i tyto cesty být vedeny tímž směrem: „Ideál nelze vstěpovat klackem ani holí, nýbrž jen osobním příkladem a upřímnou a oddanou spoluprací se všemi podřízenými.“ — „Nemáme válečných zkušeností, myslíme však, že účast ve válce nemusí vždy být jediným měřítkem hodnoty a ani jí nelze řešit všechny možné problémy. Jediná zkušenost nevede vždy a všude k úspěchu; neboť, kdyby tomu tak bylo, jistě by nebylo srbské vojsko, v němž bylo nejméně 75% důstojníků bez válečných zkušeností, zvítězilo za tak těžkých okolností v bitvě u Kumanova. To nebyly válečné zkušenosti, které je vedly k vítězství, nýbrž solidní, soustavná vojenská příprava vytvořená v letech míru.“ A stejně podmínečně a kriticky přijímá autor působnost vlivů tradic předválečných. „Činitelé mající vliv na poválečný život jsou četnější a mají značnější dosah, takže mnohé z tradičních způsobů nemohou přejít v poválečný život jako zákon anebo předpis.“ — „Mezi mírem a válkou je příliš velký rozdíl. Je-li mírová doba časem přípravy, první den války znamená konec příprav a počátek činů, jednání, provádění.“ Zbývá tedy ustanovení předpisů a vlastní práce; rozumná, promyšlená, soustavná. Ji se dosahuje znalostí, schopností proniknout jádro věci, odhalit prameny pomocných sil i zdroje nesnází, to jest, jak autor používá úmyslně obratu z vojenského žargonu — „míti baterijní — velitelské oko“. Proto požaduje na veliteli baterie především vynikající schopnost organizací. S organizací chodu vnitřních prací u baterie stojí i padá její síla, její pohotovost, její výcvik, výchova a celá příprava pro válku. Denní práce v baterii připomíná kpt. Bajdovi vývoj lékařské vědy: „Dokud medicína nevnikla v život mikroorganismů a neobjevila drobnohledně malé živočichy, dotud nedovedla bezpečně léčit. Stejně je tomu u nás u baterie; je třeba sestoupit s oblak a vniknout v nejmenší detail, v posmívané a opomíjené drobnosti a pochopit jejich význam, zvláště pak jejich důležitost pro vnitřní službu, neboť ony jsou prvky její organizace a jsou i obratem hodnoty útvaru.“

Aby autor dokázal své teoretické vývody, probírá v dalším celodenní život baterie, jež časově rozděluje na tři části: na činnost ranní (od budíčku až po počátek dopoledního zaměstnání), na činnost denní a na činnost večerní (od konce odpoledního zaměstnání do večerky). Navazuje na moto své úvahy „Vlast chce slyšet pravdu“, nepokrytě poukazuje na chyby a nedostatky organizace a praxe ve vnitřní službě u baterie a — což je největší předností jeho práce — podává konkrétní, praktické návrhy na odstranění omylů a nedostatků. Mimořádnou pozornost věnuje plným právům hygieně vojákův a výchově k péči o zdraví „základního činitele boje — člověka“. Ve výcviku a výchově odmítá upřílišněnou tvrdost požadavků a hlavně přetěžování vojíka. Voják musí být zaměstnán, nikoli však přetížen. „Vnitřní služba v baterii je v podstatě vojenský život, a proto je třeba ji organizovat a mít na zřeteli základní činitele: prostředky, pracovní sílu a čas, neboť jen tak může posloužit jako důležitý, mravní výchovný činitel.“

Brig. gen. Svetomir S. Djukić: Boje v hloubce postavení.

První část studie, v níž autor polemizuje s názory několika autorů v člancích časopisu „Ratniku“, kteří žádají, i když připouštějí značné uclnění obranného postavení do hloubky, aby největší pozornost, úsilí a tudíž i největší část sil byla věnována obraně pásma hlavního odporu. Autor sahá i hluboko do dějin, aby dokázal

škodlivost těchto názorů, řadě je do éry zastaralé lineární taktiky. Nejcennější na článku jsou nové příklady bojů za světové války, jichž se autor účastnil.

Plk. děl. Dragan J. Klaić: Organizace styku a spojení u dělostřelectva.

Když autor všeobecně rozebral důležitost a účel styku a spojení uvnitř své zbraně, popisuje použití jednotlivých pojetí v různých situacích a bojových fázích a činnost jednotlivých orgánů a jednotek.

Plk. pěch. Branislav J. Pantić: Návod pro rozhodčí službu na závěrečných cvičeních.

Velmi důkladná studie z pera redaktora této revue, studie, která vychází z oficiálního „Návodu k přípravě, řízení a provádění taktických cvičení s vojskem“ z roku 1926, ukazující na význam mírových cvičení ve větším rozsahu a za spolupráce s druhými zbraněmi pro odborné zdokonalení všech složek velitelského sboru. „Zručnost ve vedení jednotek, velitelská činnost a vliv na vedení boje v mírových cvičeních mají vesměs výjimečnou vlastnost, a to, že v svém konečném výsledku poskytují jen relativní a předpokládané závěry o hodnotě jednotlivců a jednotky, neboť jen ve válce se dochází k skutečným, kladným anebo záporným závěrům, a jen v ní lze vidět, zda určitá operace nebo taktická činnost byla zamýšlena a provedena správně, či nikoliv. Tyto výsledky válečné jsou definitivní, takže již není možno je opravit, změnit, anebo jen velmi těžko.“ „Konkretně vyjádřeno: v mírových cvičeních scházejí základní válečné prvky: pocit povinnosti a pocit osobního nebezpečí.“ „Přes to však cvičení se soupeřstvím — z mírových cvičení nejpoučňivější a nejzajímavější — jsou v této době jedinečnou příležitostí k přezkoušení schopnosti jednotlivých členů velitelského sboru ve vedení jednotky, hlavně schopnosti rozhodovat se pod tlakem času v často se střídajících situacích. Jiných účinnějších a radikálnějších prostředků a způsobů armáda v míru nemá.“ Z těchto úvah vyplývá autorův rozbor úlohy rozhodčích; její nejdůležitější částí je doplnit a podle potřeby poukázat na pravděpodobné účinky paleb, které nelze ve skutečnosti pocítit. A tak mravní odpovědnost za správné anebo nesprávné, úspěšné nebo neúspěšné provedení cvičení nepadá jen na bedra ředitele cvičení, velitelů stran a velitelů útvarů a jejich částí, nýbrž v stejné míře na rozhodčí. Aby se plně uplatnili a své poslání splnili, je třeba stejného, ba mnohdy intenzivnějšího výkonu, nežli jaký podají velitelé soupeřících jednotek. Proto autor podrobně líčí jejich přípravu před zahájením cvičení, rozsah informací, které musí dostat, postup jejich činnosti za boje, místa a pohyb a konečně velmi podrobně se rozpisuje o jejich právech a povinnostech, zachováváje reglementární rozřazení bojových fází. Rozhodnutí rozhodčích jsou závazná pro každého velitele; změněna mohou být jen ředitelem cvičení, který musí být podrobně zpravován o každém důležitém zákroku rozhodčí služby, zvláště pak o vyloučení jednotek a bojových prostředků anebo o jiné náhlé proměně situace. Proto musí být rozhodčí služba dotována dostatečným počtem pojetí. Pokud jde o personální organizaci rozhodčí služby, požaduje autor zásadně po jednom rozhodčím pro prapor, dělostřelecký oddíl a jezdecký pluk, připomínaje, že podle situace může být na rozhodném místě soustředěn větší počet rozhodčích anebo rozmnožen o pomocníky rozhodčích, kteří sledují činnost velitelů a jednotek nižších. Jako celý článek, je i jeho závěr obsáhlý; autor v něm podává rady, čeho si musí rozhodčí všimnout při výkonu své delikátní úlohy, a to jednak u jednotlivých zbraní, jednak za různých bojových fází.

Plk. děl. Živojin P. Pavlović: Střelba dělostřeleckého oddílu podle ustanovení nového francouzského předpisu pro dělostřelectvo.

Autor vyjímá z francouzského předpisu o střelbě dělostřelectva, schváleného 25. září 1931, nejzávažnější ustanovení a konstatuje nejdůležitější rozdíly ustanovení dřívějšího předpisu z roku 1922 s doplňky z let 1928 a 1930.

Pplk. pěch. Dragoljub K. Stojanović: Rozhodná obrana postavení.

Autor navazuje na otázku volby a obsazování jednotlivých pásem obranných postavení v jugoslávských odborných revuích tolik diskutovanou a zužuje toto téma na jediný druh obrany, obranu rozhodnou. Jugoslávské předpisy stanoví totiž toto pojmové rozlišení trojho druhu obrany: „Demonstrativní obrana je ona, kde zahajujeme na širokých poměrně frontách s malými silami palbu na nepřítele co nejdříve (záloha jen slabá), a když nepřítel postoupí do určité vzdálenosti od našeho obranného postavení (500—600 m), zahajujeme ústup.“ (Cvičební řád jugosl., II. díl, čl. 356.) „Úporná obrana je taková obrana, v níž obsazujeme úseky hlavního postavení odpovídajícími silami, při čemž určitou část svých sil — podle ČR. II. dílu na př. $\frac{1}{4}$ — ponecháváme v záloze, bráníme svými prostředky nepříteli v přístupu k vlastním posicím, lámeme jeho odpor, někdy i na ztečnou vzdálenost, avšak nevyčkáme jeho zteče ani nepodnikneme protiútok, nýbrž odpoutáváme se ustupující na další postavení.“ A konečně „rozhodná obrana“ je zrcadlem rozhodnosti, odhodlanosti a síly, úsilí o řešení a o vítězství, činnosti spojené především s aktivními akcemi obrannými. Odpor se klade všemi prostředky a zteč útočnickova se odráží za pomoci záloh.“ Tyto definice autor též rozbírá a vysvětluje. Článek je zároveň odpovědí na názory interpretované v „Ratniku“ a „PAG.“ gen. Djukićem a j., a autor odmítá projevy v nich mínění, že tento způsob boje příliš připomíná taktiku z dob Friedrichových, poněvadž obrat „čára hlavního odporu“ nelze chápat doslova jako jednu linii bez jakékoli hloubky; nám se zdá celá diskuse neplodnou polemikou, neboť náš výraz „pásmo“ (na místo slov „čára“, „zákop“ a p.) vylučuje podobné rozpory, ukazuje, že tu jde o dostatečně hluboce rozčleněnou sestavu. Přednosti úvahy pplk. Stojanoviće však je zdůraznění aktivních složek činnosti v obraně, jež jsou typickou charakteristikou obrany podle jugoslávské taktiky. A to učinil velmi důrazně jak v úvodu, tak v závěru své studie.

Ppor. děl. Danilo P. Rašković: Zjišťování chyb při míření dálkoměrem.

Autor zjišťuje v článku příčiny vzniku chyb při práci s optickými přístroji vůbec a na základě toho podává návod, jak zjistit výpočtem chyby u dálkoměru SOM. o základně 3 m. V závěru pak připojuje podrobnou tabulku, přehled průměrů úchylen na jednotlivé vzdálenosti (od 1500 m až po 25.000 m).

V rubrice „Úkoly“ se tentokrát setkáváme s týmž steskem, který byl konstatován u nás při poslední soutěži VÖV., že se této soutěže „PAG.“ v řešení drobných úkolů z denní praxe u roty a baterie účastní velmi malý počet důstojníků. Řešení úkolů z posledního svazku zúčastnilo se totiž jen 22 nižších důstojníků, a to 5 pěšáků a 17 dělostřelců, z nichž 10 bylo poctěno peněžními odměnami v celkové částce 1150 dinarů, kromě řádkového honoráře za otištění správných řešení v „PAG.“. Redakce však doufá, že se v zimním období počet účastníků zvýší, a proto rozpisuje nové úkoly s lhůtou k předložení řešení do 1. února 1935.

Rubrika „Otázky a odpovědi“ je tentokrát v čísle velmi silně zastoupena, stejně jako rubrika „Různosti“, v níž podává mjr. pěch. Josip H. Štefanović popis Bézardovy busoly a návod k manipulaci s ní, kpt. Djordje P. Ganović uvažuje o příčinách a důsledcích vítězství jugoslávské lyžařské hlídky na vojenských závodech Malé dohody v Rumunsku, plaiduje v závěru svého článku pro zřízení státní lyžařské školy v Jugoslavii. Poslední stejně obsáhlý článek je překlad článku „Pozemní či vzdušná válka?“ ze 7. čísla „Deutsche Wehr“, který přeložil pplk. děl. v. v. Bruno D. Ridi.

V oddíle „Novinky a poznámky“ uveřejňuje redakce výtah z článku majora Morela „O vývoji italských leteckých sil v letech 1929—1934“, otištěného v červenci 1934 v „Revue militaire française“, přehled ruských názorů o použití obrněných vozidel a o obranné činnosti dělostřelectva proti nim podle studie P. Vsevalba

a Knižnikova, překlad úvahy Stainbergerovy „Fliegerbekämpfung durch M. G.“ ze 7. čísla „Taktik und Technik“, údaje o automatické karabině švýcarské syst. „Neuhausen“, o kulometné pistoli soustavy Thomson, o novém francouzském tanku Sabathé a konečně stručný přehled nejdůležitějších výzbrojních novinek v jednotlivých armádách.

Škpt. pěch. J. S m a z a l.

RŮZNÉ ČASOPISY ANGLICKÉ A AMERICKÉ.

INFANTRY JOURNAL. Vol. XLI, 1934. Květen—červen.

Myšlenky pěšáka. (Gen. Croft, šéf pěchoty.) Poloautomatická puška se 40—50 miřenými ranami v minutě zvětší značně palebnou silu pěchoty. Bude zvlášť účinnou zbraní proti letectvu. Palba poloautomatických zbraní spolu se starým zákonem gravitace udrží nepřátelské letce nad mraky.

Výcvik je daleko důležitější než materiál. Materiál oživne jen péči lidské bytosti.

Bylo by pošetilé zanedbávat vývoj zbraní. Věřit však, že zbraně vyhrají příští válku bez ohledu na ducha vojáků, kteří s nimi zacházejí, by bylo daleko pošetilejší. A to platí zvláště o královně bitev — o pěchotě. Ze dvou základních činitelů ve válce — zbraně a muž — daleko důležitější musí být muž.

Červenec—srpen.

Zkušební komise. (Pplk. Kelley.) Byly zkoušeny nové typy ovinovaček vlněných, bavlněných a krátkých plátěných kamašů. Zkoušeno vypouštění dýmu z tanku Christie. Dále utvoření clony házením kouřových granátů z jedoucího tanku. Přílby pro osádku tanků, chránící uvnitř vozu i po jeho opuštění. Zvláštní typ byl opatřen sluchátky, aby bylo lze přijímat radiové depeše.

Výcvik, vzdělání, povýšení (Pplk. Lentz.) Velet a vést má jen ten, kdo nabyt výcviku a vzdělání. Kdo ovládá umění, aby mrtvá fakta koordinoval k životu. A kdo kromě inteligence má odvahu, aby jí využil. Odvaha je největší zkouška charakteru. Povyšování bez výběru, jen na podkladě dlouhého věku připomíná Methusaléma, který žil 969 let, ale neučinil nikdy nic jiného.

Září—říjen.

Zhroutil se starý ruský armáda. (Plk. Nikolajev.) Méně početná profesionální armáda je lepším válečným nástrojem než miliony nevycvičených mužů, povolaných do zbraně v době nepřátelství.

Listopad—prosinec.

Přehled cizího vojenského tisku přináší výtah z článku „Pravdivost zpráv v boji“ z dubnového čísla Vojenských rozhledů. V dřívějších výtiscích byly recenze článků pplk. Stránského a pplk. Srstky z Leteckých a Dělostřeleckých rozhledů.

THE QUARTERMASTER REVIEW. Vol. XIII—XIV, 1934. (Americký dvouměsíčník.) Květen—červen.

Žižkova tažení. (Por. A. Goguen.) Historický důkaz důležitosti taktického výcviku, schopnosti a iniciativy, prokázaný úspěchem geniálního vojevůdce s nevycvičenými vojsky proti prostřednímu vůdci velícímu početnějšímu vojsku profesionálních vojáků.

Žižka byl genius v zladování a kombinování různých možností, které skýtala situace. Článek probírá krátce způsob boje, zásobování, znalost terénu, umění soustředění vojsk na pravém místě, rychlost přesunů i Žižkův criticismus. Připojena mapa.

ARMY ORDNANCE. Vol. XIV—XV, 1934. (Americký dvouměsíčník.) Květen—červen.

Zmechanisování armád. (R. J. Icks.) Uvádí počty toho, co v jednotlivých armádách je zmotorisováno nebo zmechanisováno. Přináší vyobrazení různých typů tanků a obrněných vozů. V přehledných tabulkách jsou uvedeny typy, kterých po-

užívají jednotlivé státy. Podle tabulky používá Československo tanků typu Renault vz. 17, Garden Loyd Mark VI a K H 50—70. Obrněných vozů Škoda (PA) a modelů z válečné doby.

V celkovém referátu o Československu se uvádí: dělostřelectvo: 36 lehkých a 66 hrubých baterií dále 4 protiletadlové pluky jsou zmotorisovány. To je $\frac{1}{4}$ lehkého a celé ostatní dělostřelectvo.

Jezdecko: Každá ze 4 jezdeckých brigád má eskadronu obrněných aut.

Obrněná auta: dalších 6 rot po 12 vozech.

Tanky: 12 praporů — jeden pro každou divisi — plus školní prapor rozšířený nyní na pluk.

Jinak motorisován značně trén a něco málo speciálních jednotek. V manévrech zkoušena válečná organizace jezdecké brigády: 3 jezdecké pluky, cyklistický prapor, motorisovaný pěší prapor, 3 motorisované baterie polního dělostřelectva, motorisovaný houfnicový oddíl, eskadrona obrněných aut, telegrafní a ženijní rota motorisované, motorisovaný trén a smíšená stíhací a bombardovací letka.

Červenec—srpen.

Anglické zásobování střelivem ve světové válce. (Plk. Turner.) Obrana proti plynům. (F. H. Wagner.) Zbraně pěchoty. (Plk. Keleey.) Eroze v kulometných hlavních. (J. C. Gray.)

Září—říjen.

Válka zítřka. (K. Lull.) Menší armády než za světové války. Pod ochranou zajišťovacích jednotek budou staženy dozadu, odkud mohou sbíhavě zasáhnout na každou část fronty. Strategické překvapení — rozhodující činitel ve větších operacích. Rychlost — základní prvek manévru.

Listopad—prosinec.

Tanky v Gran Chaco. (R. J. Icks.) Ve válce Bolívie-Paraguay používá tanků bolívijská armáda. Krátké pojednání o použití tanků v boji u Ayala v červenci 1933. Použito 3 šestitunových tanků Vickers a 2 Garden Loyd. Útok neměl úspěchu, poněvadž na straně paraguajské bylo mnoho kulometů a velké zálohy, dále pro nedostatečný počet použitých tanků. V boji u Pirijayo použito dvou šestitunových tanků (srpen 1933), v boji u Aliquátá 2 tanků Garden Loyd.

V těžkém nepřehledném terénu se mohou tanky — bez pozorování a bez manévrovacího prostoru — jen málo uplatnit.

CANADIAN DEFENCE QUARTERLY. Vol. XII. 1934. (Kanadská revue, vychází čtvrtletně.) Říjen 1934.

Jeholské tažení. (Plk. Nikolajev.) Dobyti provincie Jehol (Džehol) od 23. 1. do 31. 5. 1933 stálo Japonce 467 zabítých a 2472 raněných. Operace byla provedena velmi rychle. Japonci použili pro své proudy motorické dopravy. Čínské vojsko bylo nevycevičené, scházela výzbroj, výstroj i potraviny. Obyvatelstvo provincie (asi 5 milionů) z velké části Mongolové, nebylo čínským obráncům nakloněno nebo bylo k nim lhostejné.

Způsob boje: Před postupem byla místa, kde byla čínská vojska, bombardována s letadel, aby byl nepřítel zstrašen a způsoben jeho ústup. Podobné taktiky bylo užito před útokem na čínská postavení. Ustupující protivník byl pronásledován malými, ale velmi rychlými jednotkami dopravovanými na autech. Pronásledovatel měl obrněná auta. Ustupující proudy byly rozrušovány bombardováním ze vzduchu.

THE ARMY QUARTERLY. Vol. XXIX, 1934. (Anglická revue, vychází čtvrtletně.) Říjen 1934.

Součinnost tanků s druhými zbraněmi v bitvě u Cambrai, listopad 1917. (Gen. H. De Pree.) Anglický útok prováděl III. a IV. sbor. Z celého

počtu 360 bojových tanků (plus 63 pro bezdrátové spojení a zásobování) dostal III. sbor 216, IV. sbor 108 tanků. Byly učiněny pečlivé přípravy, aby útok tanků a pěchoty byl současný, aby se navzájem neztratily. Východiště 1000 yardů od čelní linie nepřitele. Pěchota učeněna buď za tanky nebo podle rozkazů velitelů divisi očekávala v čelním zákopu až tanky předjedou. Každá ze 4 čet tankové roty měla 3 tanky. Jeden jel vpředu jako předvoj asi 100 yardů před druhými dvěma. Tyto dva v úrovni, za nimi asi na 100 y pěchota. Pěchota postupovala v přískocích v tvarech podle situace. Tak blízko, jak mohla, aby však netrpěla palbou řízenou na tanky. Každý tank vezl materiál, který mohl spustit do zákopu Hindenburgovy linie a tak ji překročit. Celá četa (3 tanky) měla tak materiál k překročení 3 zákopů. Shromáždění tanků i pěchoty se podařilo. Překvapení bylo úplné. Angličan, kterého zajali Němci v poslední noci před útokem, nevěděl nic o tancích. Útok byl zahájen 20. listopadu v 6.20 hod.

3. tanková brigáda pracující s 12. a 20. divisi III. sboru, použila 146 tanků. Schopných boje bylo z nich večer téhož dne 92. Ztráty 37%. (Pokračování.)

Válečná úhroza na dálném východě. (Gen. C. D. Bruce.) Dá se předpokládat, že při vypuknutí války mezi Japonskem a Spojenými státy bude první péčí Japonců, aby si zajistili ovládnutí západního pobřeží Pacifiku. Čínské pobřeží se Šanghajem, Kantonem a Hong-kongem leží v jeho moci. Filipiny — na 10.000 mil od Ameriky — nemohou doufat, že zůstanou dlouho v americkém držení.

Celý systém námořní americké strategie v Pacifiku se soustřeďuje na panamský průplav, s kterým je spojena obrana celého východního pobřeží Ameriky. Jeho obrana je tak mocná, jak to jen lidský důvtip dovedl. Provádějí ji nejmodernější pozemní baterie, opevnění, podmořská flotila, nejmodernější vzdušné síly. Smělý vzdušný útok, moderní bomby, kde útočník je plně připraven obětovat svůj život, může prorazit i tuto obranu.

Japonsko má jedinečné strategické postavení v západním Pacifiku. Připojí-li se však ke Spojeným státům ve válce proti Japonsku Rusko, je situace Japonska nejistá. Pobřeží a největší města Japonska jsou v těžkém postavení, bude-li mít Rusko dokonalé vzdušné zbraně, které konečně nemusí být vedeny Rusy. Tokio, Osaka, Sasebo, námořní základna u Nagasaki i jiná důležitá místa jsou na 700 mil od Vladivostoku. Hakodate daleko blíže. Že by zůstal Vladivostok dlouho po vypovězení války v ruských rukou, není pravděpodobné. Ale před tímto vypovězením války může předcházet náhlý vzdušný útok. Takové náhlé vzdušné útoky bez vypovězení války budou asi novou válečnou fází. Na každý pozemní útok Ruska je ovšem Japonsko dokonale připraveno. Japonsko může přeříznout východní sibiřskou trať (amurskou), kde a kdy bude chtít mezi Čitou a Chabarovskem. Ruské loďstvo bude asi tak prospěšné jako čínské v čínsko-japonské válce 1894-95. Pozemní hranice Japonska jsou dnes hranice státu Mandžukuo. Japonské armády mohou a také asi obsadí Mongolsko až po Urgu a Bajkalské jezero. Zúčastní-li se války kromě Ruska i Čína na pevnině a Spojené státy na moři, dá se o výsledku sotva pochybovat.

Pohled zpět. (Kpt. E. W. Sheppard.) Pro tank, jak je dnes, je jistě mnoho omezení. Ale tím více jich budou mít staré zbraně za moderních podmínek války. A tyto nesnáze se budou zvětšovat časem a zlepšením výzbroje. Zato „mechanické“ vedení války obsahuje dalekosáhlé možnosti. Vítězství v budoucnosti bude náležet té zbraně, která první a odvážně využije úplně těchto možností.

Plk. pěch. Jaroslav Malec.